

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

La vida cristiana és un pelegrinatge

Avui vull reflexionar sobre el sentit del pelegrinatge des de la perspectiva espiritual. La metàfora del pelegrinatge aplicada a la vida espiritual és habitual en l'antiguitat. El poble escollit de l'Antic Testament és sobretot una comunitat pelegrina. Per als creients de la Nova Aliança, l'ideal del pelegrinatge adquireix una nova dimensió perquè s'espiritualitza, i aleshores ja no vol dir travessar un desert material, sinó perseverar per poder assolir la pàtria celestial, i perquè s'ha obert una nova ruta que ens porta a Déu a través de Jesucrist.

Cada cristià és constituït fill de Déu pel baptisme; ha estat engendrat a la vida divina i reneix per l'aigua i l'Esperit Sant. Els cristians són enmig del món, però no són del món; viuen entre els homes i comparteixen les seves angoixes i esperances, però no s'acomoden als criteris d'aquest món, sinó que cerquen la voluntat de Déu. Són ciutadans del cel, i encara que no es desenten del

món present, esperen un Salvador, Jesucrist, i això comporta una manera concreta de ser i de viure.

Els viuen la vida present, doncs, sobretot com un pelegrinatge. El creient com a pelegrí en aquesta terra, ha de tenir una mentalitat apropiada, la d'aquell que es troba de pas; que no adopta els usos i els costums del país que travessa, sinó que conserva la seva pròpia forma de veure les coses, una jerarquia de valors diferent de les que tenen els altres amb els quals es relaciona. Aquests pelegrins no caminen a les palpentes, sinó que avancen pel camí recorregut per Crist, i caminen conscients que l'arribada a la meta no es realitzarà definitivament fins després de la mort.

Per això la paraula camí passa a indicar en el pla moral els hàbits i la conducta de l'ésser humà. La Sagrada Escripura presenta l'existència humana com l'elecció entre dos

camins, el que condueix a la vida i el que condueix a la mort. El text fonamental sobre aquesta elecció cabdal el trobem en el llibre del Deuteronomi (*Dt* 30,15-16), quan Moisès demana al poble d'Israel que abans de travessar el riu Jordà, ratifiqui l'Aliança. L'essencial per a l'ésser humà és saber-se orientar bé, ja que la seva vida depèn d'aquesta elecció radical que l'ha de portar a conformar la seva existència, els seus actes i els seus gestos a la voluntat de Déu.

El Nou Testament utilitza el mateix llenguatge i contraposa el camí que porta a la perdició amb el camí que porta a la vida. Ara bé, Jesús ensenya el camí de Déu d'acord amb la veritat, i no es deixa condicionar per ningú; d'altra banda, Ell mateix és el camí viu que porta al cel i dona accés a Déu. Jesús es presenta com el camí: «Jo soc el camí, la veritat i la vida; ningú no arriba al Pare sinó hi va per mi» (*Jn* 14,6). Aquest camí no té res de material o físic, perquè es tracta d'una Persona, però el valor de la metàfora continua vigent i pren tota la força en aquest context: Jesús deixa als seus, precisament per portar-los al cel.

Els creients són convidats a arribar a Déu. Saben que Jesús ha iniciat el camí i viu perquè els seus deixebles puguin seguir-lo. I aquest camí és Ell mateix. Només cal creure en Crist i acostar-se a Ell per trobar-se en presència de Déu i rebre la seva llum i la seva vida, i fins i tot, un dia, poder-lo veure cara a cara. En l'episodi de la trobada amb els pelegrins d'Emaús, és Crist mateix qui fa camí amb ells i es fa camí per a ells, encara que no seran capaços de reconèixer-lo fins que els expliqui les Escriptures i parteixi el pa.

Els cristians caminem com a pelegrins segurs per la vida. No ens sentim abandonats ni sols per guardar els manaments i romandre fidels, ja que comptem amb Crist, que ens purifica dels pecats, ens comunica la veritat i la vida, i que constitueix el propi camí per anar a Déu. Per tant, no és tan difícil, només cal seguir-lo per entrar a la casa del Pare.

ENTREVISTA

Descobrir el rostre de Déu

FRANCISCO JAVIER EXPÓSITO LORENZO

L'escriptor i poeta madrileny F. Javier Expósito va fer un pelegrinatge a Palestina i Israel, amb catorze persones més —entre pelegrins i religiosos—, en el qual va descobrir que «seguint les passes de Jesús, tots som el rostre de Déu». El seu diari de viatge va evolucionar en una novel·la: *¡Somos Tierra Santa! La paz de Melville* (Ed. La Huerta Grande), un llibre que «clama per la unitat de les religions» i que és «un missatge de pau, tant intern com extern, per trobar finalment les fonts perdudes de l'ànima».

Per què t'ha canviat el viatge a Terra Santa?

Ha estat una oportunitat per a l'autoconeixement. Els quinze pelegrins, que no ens coneixíem abans, vam acabar essent una família portant a la pràctica allò d'*estima el proïsme com a tu mateix*, perquè cadascun érem una representació del rostre de Déu. Em va captivar com Terra Santa té la virtut de deixar oberta la porta de la llum perquè tu decideixis si la traspasses o no.

Parles de la divisió a Jerusalem com a símbol de la del món. Per què?

Nosaltres tenim grans murs a la ment, aixecats per defensar-nos de l'altre, perquè no el veiem com una part de nosaltres mateixos. Aquí sorgeix el conflicte. És el que passa entre àrabs i jueus. La Pau és enderrocar tots els murs i anar nu a l'encontre de l'altre. Mentre no ens eduquin així, hi haurà divisió en l'ésser humà.

Vas descobrir l'amor i com, des de la fe, i malgrat el patiment, es pot ser feliç...

A Ain Karem, en un hospital de nens paralítics i amb síndromes diverses, vam estar exposats a la major vulnerabilitat. Un altre cop, la creença que érem nosaltres qui els salvàvem del seu dolor ens va fer adonar que, realment, eren aquells nens, amb el seu amor callat, els qui ens salvaven a nosaltres. La fe consistia a saber que ells eren signe de Jesucrist; que sota la ferida més dura hi ha el miracle.

Òscar Bardají i Martín

GLOSSA

Sentir-se estimat per Déu

Ha fet cinquanta anys. És religiós prevere. Celebrant l'eucaristia el dia del seu aniversari comenta l'efemèride dient: «Com resumir la meua vida, ara que entro a la cinquantena? És la vida d'una persona normal, molt mediocre i molt limitada? Evidentment, però una vida on Déu ha fet de les seves i m'ha portat per camins que no són habituals». Esgrana detalls de la seva infantesa i adolescència tot destacant: «La religió i la fe pràcticament no van significar res durant la meua infància. Començo l'ESO en una escola religiosa. Allà hi conec un religiós, marcat per l'amor a Déu, de la mà del qual vaig conèixer la fe cristiana [...]. El que transformà radicalment la meua vida va passar una tarda al costat d'un refugi d'alta muntanya. Allà, en una missa a l'aire lliure, vaig experimentar Déu d'una manera tan increïble, tan fonda, tan real, tan concreta... No vaig tenir cap visió ni vaig sentir cap veu estranya. Però sabia que en aquell moment jo era estimat per Déu. Sense conèixer gairebé res d'aquest Déu, sabia que era gran com l'univers i que es feia petit per estimar-me. Experimentava que tot tenia sentit. I quan just acabava de fer quinze anys, vaig saber que allò era el més

gran que mai experimentaria en la meua vida. Ho miro ara i veig que aquell nen que jo era no s'equivocava.»

Descriu, també, la conseqüència de l'experiència espiritual: «Fer-me religiós per a mi era un pas evident: dedicar la meua vida sencera a aquest Déu que era la Felicitat, l'Amor, la plenitud més gran. Llum, Amor, Sentit...; no sé com utilitzar les paraules. Malgrat les dificultats que preveia, el meu cor estava agafat totalment per aquella experiència i per aquell desig de donar-me a Déu [...]. Quantes coses no han passat en aquests anys! N'hi ha tantes per les quals donar gràcies! He rebut tant! He estat tan estimat! I tinc tantes coses per les quals demanar perdó: és tan limitada la meua capacitat d'estimar, d'acollir, de comprendre coses i persones. Hi ha tant de bé que hauria hagut de fer i no he fet...»

Clou amb un text de l'Evangeli: «Aquest és el meu manament: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat. Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics. Vosaltres sou els meus amics» (Jn 15,12-13). Deixem que Déu faci de les seves en les nostres vides, tinguem l'edat que tinguem!

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP M. ALIMBAU ARGILA

Saber sufrir, camino de madurez

T.S. Eliot, escritor anglès, catòlic, Premio Nobel, autor de la obra de teatro: *Asesinato en la Catedral*, llevada al cine, con el título de *Becket*, dedicada a santo Tomás Becket, que fue asesinado ante el altar de la Catedral de Canterbury. Eliot declaró: «El género humano no es capaz de soportar una dosis excesiva de su propia realidad, de su condición de ser limitado.»

El Nobel de Medicina, Dr. Carrel, escribió sobre la limitación humana: «El hombre necesita a Dios como necesita agua y oxígeno.»

En una tablilla de arcilla tierna se escribía el mensaje y se cocía;

una princesa grabó el siguiente gemido-oración: «El dolor ha atezado mi cuerpo. ¡Librame, oh Dios, del dolor!»

El P. Faber, profesor de Oxford, cofundador con el cardenal Newman del Oratorio de San Felipe Neri, en Inglaterra, decía: «Si la fe no fuera la primera de las virtudes, sería siempre el mayor de los consuelos. En verdad, la fe es las dos cosas a la vez.»

Quiérase o no, el dolor, el sufrimiento, son un estímulo para alcanzar la madurez. No encerremos el misterio de Dios dentro de nuestros pequeños límites.

Lectures de la missa diària i santoral

26. □ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [1Te 1,1-5.8b-10 / SI 149 / Mt 23,13-22]. Santa Teresa de Jesús Jornet (Aitona, 1843 - Llíria, 1897), vg., fund. Gnes. dels Ancians Desemparats (Barbastre, 1873), patrona de la gent gran. Mare de Déu de Czestochowa, a Jasna Gora, patrona de Polònia; sant Cesari d'Arles, bisbe; sant Zeferí, papa (199-217) i mr.; sant Balduí, monjo; beat Juníper Serra, prev. franciscà, de Petra (Mallorca), evangelitzador de Califòrnia.

27. □ Dimarts [1Te 2,1-8 / SI 138 / Mt 23,23-26]. Santa Mònica (Tagaste, 331 - Ostia, 387), mare de sant Agustí, patrona de les dones casades.

28. □ Dimecres [1Te 2,9-13 / SI 138 / Mt 23,27-32]. Sant Agustí (354-430), bisbe d'Hipona (Àfrica) i dr. de l'Església. Sant Julià, mr. (s. IV); sant Hermes, mr. (s. II).

29. ■ Dijous [1Te 3,7-13 / SI 89 / Mc 6,17-29]. Martí de sant Joan Baptista, decapitat (s. I), venerat a Sebaste. Santa Sabina, mr.; sant Adelf, bisbe.

30. ■ Divendres [1Te 4,1-8 / SI 96 / Mt 25,1-13]. Sant Fèlix, prev. i mr. a Roma (s. IV), patró de Vilafranca del Penedès; sant Fiacre, ermità, patró de botànics i jardiniers; santa Joana Jugan, vg., fund. Germanetes dels Pobres (1839).

31. ■ Dissabte [1Te 4,9-12 / SI 97 / Mt 25,14-30]. Sant Ramon Nonat, rel. mercedari, dels primers, captiu a Algèria, cardenal, patró de Cardona. Sant Nicodem, amic i seguidor de Jesús; sant Arístides, abat; sant Domènec de Val, noi mr. de Saragossa; sants Vicenç, Sabina i Cristeta, mrs., patrons d'Àvila.

1. ■ † Diumenge vinent, XXII de durant l'any (lit. hores: 2a setm.) [Sir 3,19-21.30-31 / SI 67 / He 12,18-19.22-24a / Lc 14,1.7-14]. Mare de Déu del Puig (València). Sant Lleir o Lliceri, bisbe de Coserans (s. VI); sant Gil o Gili, abat, penitent a Núria. Sant Artur, mr.; santa Anna, profetessa; sant Llop, bisbe; santa Teresa Margarida Reddi, verge carmelitana. Beat Josep Samsó (Castellbisbal, 1887 - Martaró, 1936), prev. i mr.

Intencions del Sant Pare per al mes de setembre

Perquè els polítics, els científics i els economistes treballin junts per la protecció dels mars i els oceans.

DIUMENGE XXI DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura del llibre d'Isaïes (Is 66,18-21)

Això diu el Senyor: «Jo conec les obres dels homes i els seus pensaments. Jo mateix vindré a reunir la gent de totes les nacions i de totes les llengües. Tots vindran aquí i veuran la meva glòria, i faré un prodigi enmig d'ells. Després enviaré alguns dels supervivents a les altres nacions, a Tarsís, a Fut i a Lud, a Mòsoc i a Ros, a Túbal i a Javan, a les illes Ilunyanes, que mai no havien sentit parlar de mi ni havien vist mai la meva glòria, i anunciaran la meva glòria entre les nacions. I de totes les nacions portaran els vostres germans com una ofrena al Senyor. Els portaran a cavall, en carruatges, en lliteres, muntats en mules o en dromedaris, fins a la muntanya santa de Jerusalem, diu el Senyor. Els presentaran tal com els israelites presenten en vasos purs la seva ofrena en el temple del Senyor, i jo fins en prendré alguns d'entre ells per fer-ne sacerdots o levites, diu el Senyor.»

Salm responsorial (116)

R. *Aneu, anuncieu l'Evangelí per tot el món.*

Lloeu el Senyor, tots els pobles, / glorifiqueu-lo totes les nacions. R.

El seu amor per nosaltres és immens, / la fidelitat del Senyor durarà sempre. R.

Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 12,5-7.11-13)

Germans, heu oblidat les paraules encoratjadores que l'Escriptura us adreça com a fills: «Fill meu, no desestimis la correcció que ve del Senyor, no et cansis quan ell et reprèn, perquè el Senyor repeta aquells que estima, fa sofrir els fills que ell prefereix». És per la nostra correcció que sofrim: Déu us tracta com a fills. Perquè, ¿quin fill hi ha que el seu pare no corregeixi? La correcció, de moment, no sembla que porti alegria, sinó tristesa, però més tard, els qui han passat per aquest entrenament, en cullen en pau el fruit d'una vida honrada. Per això enfortiu les mans que es deixen anar i els genolls que es dobleguen, aplaneu el camí per on passa el vostre peu, perquè el qui va coix no es faci més mal, sinó que es posi bé.

✠ Lectura de l'evangelí segons sant Lluç

(Lc 13,22-30)

En aquell temps, Jesús, tot fent camí cap a Jerusalem, passava per viles i pobles i ensenyava. Algú li preguntà: «Senyor, ¿són pocs els qui se salven?» Ell contestà: «Correu, mireu d'entrar per la porta estreta, perquè us asseguro que molts voldran entrar-hi i no podran.

Després que el cap de casa s'haurà alçat a tancar la porta, de fora estant començareu a trucar i direu: «Senyor, obriu-nos». Ell us respondrà: «No sé d'on sou». Llavors començareu a dir-li: «Menjàvem i bevíem amb vos i ensenyàveu pels nostres carrers». Ell us respondrà: «No sé d'on sou. Lluny de mi, tots vosaltres que obràveu el mal».

Allà hi haurà els plors i el cruixir de dents, quan veureu Abraham, Isahac i Jacob amb tots els profetes en el Regne de Déu, mentre que a vosaltres us hauran tret fora. I vindrà gent d'orient i d'occident, del nord i del sud, i s'asseuran a taula en el Regne de Déu. Mireu, ara són darrers els qui llavors seran primers, i són primers els qui llavors seran darrers».

Lectura del libro de Isaías (Is 66,18-21)

Esto dice el Señor:

«Yo, conociendo sus obras y sus pensamientos, vendré para reunir las naciones de toda lengua; vendrán para ver mi gloria. Les daré una señal, y de entre ellos enviaré supervivientes a las naciones: a Tarsis, Libia y Lidia (tiradores de arco), Túbal y Grecia, a las costas lejanas que nunca oyeron mi fama ni vieron mi gloria. Ellos anunciarán mi gloria a las naciones. Y de todas las naciones, como ofrenda al Señor, traerán a todos vuestros hermanos, a caballo y en carros y en literas, en mulos y dromedarios, hasta mi santa montaña de Jerusalén —dice el Señor—, así como los hijos de Israel traen ofrendas, en vasos purificados, al templo del Señor. También de entre ellos escogeré sacerdotes y levitas —dice el Señor—».

Salmo responsorial (116)

R. *Id al mundo entero y proclamad el Evangelio.*

Alabad al Señor todas las naciones, / aclamadlo todos los pueblos. R.

Firme es su misericordia con nosotros, / su fidelidad dura por siempre. R.

Lectura de la carta a los Hebreos

(Heb 12,5-7.11-13)

Hermanos:

Habéis olvidado la exhortación paternal que os dieron: «Hijo mío, no rechaces la corrección del Señor, ni te desanimes por su reprensión; porque el Señor reprende a los que ama y castiga a sus hijos preferidos». Soportáis la prueba para vuestra corrección, porque Dios os trata como a hijos, pues ¿qué padre no corrige a sus hijos? Ninguna corrección resulta agradable, en el momento, sino que duele; pero luego produce fruto apacible de justicia a los ejercitados en ella. Por eso, fortaleced las manos débiles, robusteced las rodillas vacilantes, y caminad por una senda llana: así el pie cojo, no se retuerce, sino que se cura.

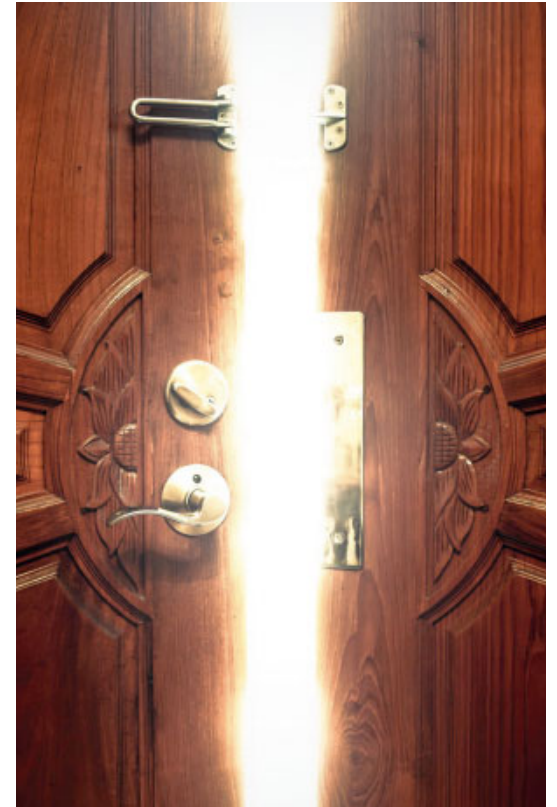
✠ Lectura del santo Evangelio

según san Lucas (Lc 13,22-30)

En aquel tiempo, Jesús pasaba por ciudades y aldeas enseñando y se encaminaba hacia Jerusalén. Uno le preguntó: «Señor, ¿son pocos los que se salvan?». Él les dijo: «Esforzaos en entrar por la puerta estrecha, pues os digo que muchos intentarán entrar y no podrán. Cuando el amo de la casa se levante y cierre la puerta, os quedaréis fuera y llamaréis a la puerta diciendo: «Señor, ábrenos»; pero él os dirá: «No sé quiénes sois». Entonces començaréis a decir: «Hemos comido y bebido contigo, y tú has enseñado en nuestras plazas». Pero él os dirá: «No sé de dónde sois. Alejaos de mí todos los que obráis la iniquidad». Allí será el llanto y el rechinar de dientes, cuando veáis a Abraham, a Isaac y a Jacob y a todos los profetas en el reino de Dios, pero vosotros os veáis arrojados fuera. Y vendrán de oriente y occidente, del norte y del sur, y se sentarán a la mesa en el reino de Dios. Mirad: hay últimos que serán primeros, y primeros que serán últimos».

La porta estreta

MN. MARCOS ACEITUNO DONOSO

L'estretor és una de les notes que defineix moltes vegades la nostra vida present. Naturalment i espontània, quan parlem del que vivim aquí acabem parlant de les dificultats que ens toca afrontar.

Jesucrist, a partir d'aquesta veritat d'experiència de vida, guareix la nostra visió espiritual, eleva el nostre esperit i ens impulsa a aspirar a coses més altes: la vida eterna, la salvació integral de la nostra persona, en tant que som ànima i cos, i teixit social d'amor entre nosaltres.

Quan Crist defineix la vida cristiana com a porta estreta, ens parla de la vessant present de l'única vida que Déu ens confereix. Com les dues cares d'una mateixa moneda, que són simultànies, però que no es poden trobar mai una enfront de l'altra, així mateix passa amb la vida present i futura: són dues facetes de la nostra experiència vital que es donen en nosaltres, però que mai no es donen simultàniament.

L'estretor de la vida cristiana fa referència a l'exercici ascètic que hem de viure aquí, per tal de poder arribar al cel. Sant Pau VI, quan va reformular la penitència eclesial l'any 1966, va ensenyar que: la penitència és necessària per a la salvació. No n'hi ha prou amb els bons desitjos, cal posar-hi acció i exercicis espirituals, conscients que som pecadors en procés de conversió. I aquest procés demana confessió humil de la nostra petitesa real, l'assumpció de les conseqüències de la nostra condició mínima; demanar perdó i gràcia a Déu que tant ens estima i a qui tant poc hem estimat, i acceptar la purificació que Déu ens demana. Ara bé, sempre hem de ser conscients que no estem sols en aquest camí de vida i salvació, la gràcia de Crist sempre ens acompanya, signe de la misericòrdia divina. Que Déu ens hi ajudi i Crist s'apiadi de nosaltres.

VIDA DIOCESANA

Confirmacions

Confirmacions a Caldes de Montbui. El dissabte 18 de maig, Mons. Salvador Cristau va confirmar 7 adolescents.

Confirmacions a la Santa Creu de Sabadell. El diumenge 26 de maig, Mons. Salvador Cristau va confirmar 25 persones entre joves i adults.

Confirmacions a Santa Maria del Jaire. El diumenge 2 de juny, Mons. Salvador Cristau va confirmar 9 joves, 8 de la par-

ròquia del Jaire i de Sant Sadurn de la Roca del Vallès.

Confirmacions a Sant Pau de Rubí. El dissabte 15 de juny, Mons. Salvador Cristau confirmà 20 joves i 1 adult.

Confirmacions a Matadepera. El diumenge 16 de juny, Mons. Salvador Cristau va confirmar 18 adolescents.

BÚSQUEDA

JOSEP OTÓN
Búsqueda. Ed. San Pablo, 2019

4. La búsqueda del conocimiento y elogio de los libros

Ambientados en la biblioteca de Babel de **Jorge Luis Borges** nos adentramos en «La búsqueda del conocimiento». Una biblioteca es un ámbito de búsqueda. Antes del auge de internet, gozaba del monopolio de la información. La biblioteca es uno de los santuarios de la búsqueda.

Es cierto que la lectura sufre momentos bajos. La televisión o los buscadores de internet han asaltado el monopolio de la biblioteca. Pero la necesidad de buscar continúa viva, aunque sea a través de formatos más sofisticados. El ser humano sigue necesitando identificarse con su reflejo que halla en los libros, a pesar de que esté desfigurado.

Muchos escritores fueron bibliotecarios: **Georges Bataille**, **los hermanos Grimm** o incluso **Goethe**. También lo fue **Lewis Carroll**. Como bibliotecario destaca de una manera especial **Jor-**

ge Luis Borges. Al final de su vida y ya ciego, durante 18 años fue el director de la Biblioteca Nacional de Buenos Aires. El genial escritor argentino sintetiza en el *Poema de los dones* esta crucial contradicción: ser bibliotecario y ser ciego. Semejante tragedia inspiró a **Umberto Eco**, que rindió homenaje a **Borges** a través de un personaje de su novela *El nombre de la rosa*, Jorge de Burgos. Pero **Borges**, anteriormente ya había trabajado en otra biblioteca de la misma ciudad. En esa etapa publicó su cuento *La biblioteca de Babel*, una metáfora de la búsqueda que todo ser humano emprende, en el laberinto de las bibliotecas, para encontrar un sentido a su propia existencia.

San Juan de la Cruz, consciente de la necesidad del trabajo de la mente para extraer de la lectura todo su potencial, afirma: «Buscad leyendo y hallaréis meditando.»

Agenda

Jornades Transmet. Els dies 26 i 27 d'octubre tindran lloc les VIII Jornades

Transmet al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès (dissabte) i a Terrassa (diumenge). Enguany el tema és: «La missió de l'Església avui.»

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

La vida cristiana es una peregrinación

Hoy quiero reflexionar sobre el sentido de la peregrinación desde la perspectiva espiritual. La metáfora de la peregrinación aplicada a la vida espiritual es frecuente en la antigüedad. El pueblo elegido del Antiguo Testamento es ante todo una comunidad peregrinante. Para los creyentes de la Nueva Alianza, el ideal peregrinante adquiere una nueva dimensión porque se espiritualiza, y ya no se trata de atravesar un desierto material, sino de perseverar para poder alcanzar la patria celestial, y porque se ha abierto una nueva ruta que nos lleva a Dios por Cristo.

El cristiano es constituido hijo de Dios por el bautismo; ha sido engendrado a la vida divina y renace por el agua y el Espíritu Santo. Los cristianos están en el mundo, pero no son del mundo; viven entre los hombres y comparten sus angustias y esperanzas, pero no se acomodan a los crite-

rios de este mundo, sino que buscan la voluntad de Dios. Son ciudadanos del cielo, y aunque no se desentenden del mundo presente, esperan un Salvador, Jesucristo, y eso comporta un modo concreto de ser y de vivir.

Ellos perciben la vida presente pues sobre todo como una peregrinación. El creyente como peregrino en esta tierra, debe tener una mentalidad apropiada, la del que está de paso; no adopta los usos y las costumbres del país que atraviesa, sino que conserva su propia forma de ver las cosas, una jerarquía de valores distinta de la de aquellos con los que se relaciona. Estos peregrinos no marchan al azar, sino que avanzan por el camino recorrido por Cristo, y viven en el proceso de una llegada a la meta que no se realizará definitivamente hasta después de la muerte.

Por eso la palabra camino pasa a indicar en el plano moral los hábitos,

la conducta del ser humano. La Sagrada Escritura presenta la existencia humana como la elección entre dos caminos, el que conduce a la vida y el que conduce a la muerte. El texto fundamental sobre esta elección crucial lo encontramos en el libro del Deuteronomio (Dt 30,15-16), en el que Moisés pide al pueblo de Israel que antes de cruzar el río Jordán, ratifique la Alianza. Lo esencial para el ser humano es saberse orientar bien, pues su vida depende de esta elección radical que le ha de llevar a conformar su existencia, sus actos y sus gestos a la voluntad de Dios.

El Nuevo Testamento emplea el mismo lenguaje y contrapone el camino que lleva a la perdición y el camino que lleva a la vida. Ahora bien, Jesús enseña el camino de Dios conforme a la verdad, y no se deja condicionar por nadie; por otra parte, Él mismo es el camino vivo que lleva al cielo y da acceso a Dios. Jesús se presenta como el camino: «Yo soy el camino, y la verdad y la vida; nadie viene al Padre sino por medio de mí» (Jn 14,6). Este camino no tiene nada de material o físico, porque se trata de una Persona, pero el valor de la metáfora

permanece vigente y cobra todo su sentido del contexto: Jesús va a dejar a los suyos, precisamente para llevarlos al cielo.

Los creyentes están invitados a llegar a Dios. Saben que Jesús ha iniciado el camino nuevo y vivo para que sus discípulos puedan seguirlo. Y este camino es Él mismo. Basta con creer en Cristo y acercarse a Él para encontrarse en presencia de Dios y recibir su luz y su vida, e incluso, un día, verle cara a cara. En el episodio del encuentro con los peregrinos de Emaús, es Cristo mismo quien hace camino con ellos y se hace camino para ellos, aunque no serán capaces de reconocerle hasta que les explique las Escrituras y parta el pan.

Los cristianos peregrinantes caminamos seguros por la vida. No estamos abandonados a nuestras solas fuerzas para guardar los mandamientos y permanecer fieles, pues contamos con Cristo, que nos purifica de los pecados, nos comunica la verdad y la vida, y que constituye el propio camino para ir a Dios. Por lo tanto, no es tan difícil, basta con seguirle para entrar en la casa del Padre.